

[Pošalji na mail](#)[Ispis](#)[Komentiraj](#)

Zagreb | 20.05.2008.

Izravnoj primjeni europskog zakonodavstva mora prethoditi promjena Ustava

Sabor je poslijepodne raspravljao o prijedlogu Zakona o uvođenju europske zadruge – Societas Cooperativa Europea (SCE).

O prijedlogu Zakona je u ime Kluba SDP-a govorio potpredsjednik Hrvatskog sabora Neven Mimica. Na početku je ustvrdio da se ovim Zakonom nastavlja praksa izravne primjene odredbi europskog zakonodavstva u hrvatskom pravnom sustavu. U raspravi na sjednici Kluba SDP-a i na temelju rasprave na Odboru za europske integracije postavio je pitanje da li Zakon treba donijeti u hitnoj proceduri. A još puno je važnije je li ovaj Zakon usklađen s hrvatskim Ustavom i zakonima. Zakon govori da će se u Hrvatskoj izravno primjenjivati neka odredba zakonodavstva Europske unije, a primjena će početi danom ulaska Hrvatske u EU. Naime, ova odredba nije u skladu sa hrvatskim Ustavom i zakonima, jer u ovom trenutku nije moguće primjenjivati zakonodavstvo druge države ili zajednice država u Hrvatskoj. Doduše, već su praktički uvedena dva zakona koja su na neki način uvela izravnu primjenu europskog zakonodavstva. No, to po hrvatskom Ustavu nije moguće. Odredba koja govori da će Zakon početi vrijediti datumom ulaska Hrvatske u EU trebala bi biti dovoljna da prijedlog Zakona dobije prolaznu ocjenu. Tako smatraju nadležni saborski Odbori, no Klub SDP-a ima sumnje u takav stav. Trebalo bi prije toga promijeniti Ustav RH, a tek onda donositi ovakve zakone. No naša namjera nije propitivati ustavnost zakona, nego naći što učinkovitiji način usklađivanja zakonodavstva Hrvatske sa zakonodavstvom EU. Zakon može postati ustavan, ako se promijeni Ustav. U raspravama o promjeni Ustava, trebalo bi voditi računa o razradi prakse prema kojoj će hrvatski sudovi izuzimati hrvatske zakone ako su suprotni europskima. Također, Sabor bi trebao biti upoznat što se zapravo planira donijeti. Uredba EU se doslovno primjenjuje ako se donese Zakon, a tekst Uredbe EU u materijalima ne postoji, stoga postoje i prigovori poslovničke prirode. Kad se Zakon počne primjenjivati, što će sudovi uzeti kao osnovu za postupanje pri postupku registracija europskih zadruga, što je sa mogućim sporovima? – postavio je pitanje Mimica.

“Što se tiče pojma zadrugarstva, koji se ovim zakonom definira, SDP je izuzetno zainteresiran da se ovaj pojam riješi na europski način, i to neopterećeno socijalističkim pojmom prisilnog uvođenja posebno poljoprivrednog zadrugarstva. Ovime se uvodi jedan novi inozemni pojam zadruga i zadrugarstva, po izmijenjenom zakonodavstvu. Ove europske zadruge bit će sigurno konkurencija našim zadrugama, pa se postavlja pitanje je li baš potrebno da ovaj zakon stupi na snagu baš danom ulaska Hrvatske u EU. Možda nam je potrebno prijelazno razdoblje. Prihvaćanje ovakvih zakona trebalo bi biti vezano uz pregovarački proces, te bi trebalo raditi procjenu učinka ovakvih zakona” – zaključio je.

Josip Leko ustvrdio je da mi ovime prihvaćamo jedan nadnacionalni propis. A EU poznaje tri tipa zakonskih propisa, a uredbe nisu vrsta pravnog akta koji se izravno uvodi u nacionalno zakonodavstvo. Osim toga, zadruge nisu zamišljene kako bi ostvarivale dobit, kaže se u obrazloženju, a onda se kasnije govori o podjeli dobiti radi zadovoljavanja svojih članova, što predstavlja nelogičnost. Postavio je i pitanje je li Hrvatska konkurentna otvoriti svoje granice konkurenciji izvana, a zna se dobro da je moguće ishoditi prijelazno razdoblje do postizanja konkurentnosti. U Hrvatskoj se bilo koja sumnja u prihvaćanje europskih propisa kao na pokretnoj traci odmah proglašava euroskepticizmom, a mi samo tražimo da vidimo cjeloviti tekst akta koji se ovdje spremamo prihvatiti.

Dragica Zgrebec upozorila je na važnost zadrugarstva posebno u poljoprivredi, jer zadruge mogu otvoriti velik broj novih radnih mjesta, imaju i tržišne, ekonomske i socijalne učinke. Mogu biti svakom čovjeku način da ostvari svoj položaj u proizvodnji. Poljoprivreda je danas sve više tržišna, a sve manje organizirana kao obiteljsko gospodarstvo. Trebalo bi više poticati pozitivan odnos ljudi prema zadrugarstvu, smatra Zgrebec. Nažalost, danas poljoprivredna gospodarstva također postaju samo društva kapitala, gdje oni koji rade ne odlučuju o poslovanju. Većina voditelja poljoprivrednih gospodarstva zadrugu doživljava samo kao lakši način plasmana njihovih proizvoda, ali ne vide i ostale prednosti modela, nažalost. Tržišno udruživanje u europske zadruge može otvoriti bolju tržišnu poziciju subjektima u poljoprivredi, smatra Zgrebec.

Dragutin Bodakoš istakao je ulogu koju zadruge mogu imati u poljoprivredi i prehrambenoj industriji, ako im se da mjesto koje im pripada u poljoprivrednoj proizvodnji i ako ih se potakne na razvoj. Ni u socijalizmu, a ni u neovisnoj Hrvatskoj, zadruge nisu imale mjesto koje su trebale imati. Danas su uspostavljeni velikim dijelom tržišni odnosi u poljoprivredi, a zadruge koje danas postoje bilježe pad broja ljudi koji su uključeni u njihov rad i pad dobiti, sustav se urušava. Ne mogu biti konkurentne europskima. Trebalo bi donijeti novi zakonski okvir, poticati zadrugarstvo, te obrazovati mlade ljude koji se žele baviti poljoprivredom.

Gordana Sobol iznijela je problem udruge Korak, koja ne može po sadašnjim zakonskim propisima raditi, pa bi da bi radila i bila registrirana kao socijalna zadruga, morala bi izigravati postojeće zakonske propise. Dobili su sredstva kroz projekte, osposobili ljude, a ne mogu se registrirati kao socijalna zadruga. Pozvala je na rješenje ovog problema.

(mr. sc. Petar Kurečić)

[Komentiraj](#)

KOMENTARI

Želite li komentirati ovu vijest morate se [registrirati](#). Već imate korisnički račun? Za unos komentara prijavite se [ovdje](#).

Sadržaj je objavljen pod [Creative Commons](#) licencom 1996.-2008. SDP